

23. MTNE: FIATAL KUTATÓK A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

IZSÁN CSABA tanulmányait a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Történelem és Filozófia Karán végezte, mégpedig a régészet alapképzést, majd a kulturális örökségvédelem mesterképzést, ahol doktori fokozatát 2024-ben szerezte meg. 2023 óta az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jakó Zsigmond Kutatóintézetének tudományos kutatója, továbbá a Bolyai Társaság munkatársa és társult oktatója a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófia Karán.

Fő kutatási területe az erdélyi (főként szász) városok védelme a 16–17. században. Ezen belül a céhek városvédelmi kötelezettségeit, a védművek fenntartását, a városi darabontok szerepkörét, valamint a korabeli fegyver- és löpörgyártást kutatja. Jelentősebb publikációiban a kolozsvári (lő)portörő malom 17. századi tevékenységéről, a város védműveinek katasztrófák utáni újjáépítéséről, valamint a kolozsvári, segesvári és brassói darabontokról olvashatunk.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fórumán elhangzó előadás:

Középkori szokások tovább élése és a modern harcászat kezdetei. Avagy beszélhetünk-e egységes erdélyi városvédelemről a kora újkorban?

A kora újkor embere szemtanúja lehetett a harcászati fejlődés több jelentős aspektusának. Miközben elkezdtek formálódni a professzionális hadseregek, a tűzfegyverek is nagyon gyors ütemben fejlődtek. Ezzel párhuzamosan a védműveket tervező hadmérnökök próbálták lépést tartani az ostromgépek és ágyúk fejlődésével. A falak és tornyok fejlesztése azonban hatalmas anyagi terheket rótt a településekre. Mindez még inkább megterhelő volt az Erdélyi Fejedelemség viszonylag kis népességű városai számára, ahol a védművek célja nem a hosszan elhúzódó ostromok átvészélése volt, hanem egy jobb alkupozíció kiharcolása. Továbbá a céhtagokból és városi darabontokból álló védők harci potenciálja is elmaradt az ostromló katonákétól.

Az utóbbi években Brassó, Segesvár, Nagyszeben és Kolozsvár városvédelmét vizsgálta, kutatás, amely doktori disszertációja gerincét is adta. Előadásában a kutatás folytatási lehetőségeit tárgyalja, arra reflektálva, hogy beszélhetünk-e egy egységes erdélyi városvédelemről a kora újkorban. Vagy pedig túlzottan hely- és településspecifikusak voltak a városok védelmére tett próbálkozások?